

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07- 03 -

148S

СИЛАБУС	Навчальна виробнича педагогічна практика	
SYLLABUS	Educational production pedagogical practice	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 42	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Освіта / Педагогіка Education/ Pedagogy
Спеціальність Field of Study	014.03	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)
Освітня програма Degree Programme	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)	

РІВНЕ -2024

Силабус навчальної виробничої педагогічної практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» Рівне. НУВГП. 2024. стор. 12

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробники силабусу: Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін;

Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент каф суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 22 лютого 2024 року

Завідувач кафедри суспільних дисциплін: Олексін Ю.П. д.п.н., професор.

Керівник освітньої програми: Прищепка О. П., д.і.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від 27 березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

версія силабусу - публікується вперше.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ виробничої педагогічної практики ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рік навчання, семестр	4/6
Кількість кредитів	6
Лекції:	-
Семінарські/практичні заняття:	30 годин
Самостійна робота:	150 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗОБНИКА ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін

Вікіситет

<https://cutt.ly/df4yiPQ>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-6688-5193>

Канали комунікації

y.p.oleksin@nuwm.edu.ua

тел. 067-362-51-23

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент
кафедри суспільних дисциплін*

Вікіситет

wiki.nuwm.edu.ua/index.php/

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2865-2839>

Як комунікувати

t.ie.shevchuk@nuwm.edu.ua

тел. 0973347899

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ
МЕТА ТА ЗАВАННЯ**

Педагогічна практика здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (Історія), які навчаються на кафедрі суспільних дисциплін ННІЕМ, НУВГП складається з двох частин: на 3 курсі - навчальна ознайомча педагогічна практика в закладах ПЗСО; на 4 курсі - виробничо-педагогічна практика в закладах ПЗСО.

На четвертому курсі протягом 4 тижнів у восьмому семестрі проводиться виробничо-педагогічна практика у середній та старшій ланці загальноосвітніх навчальних закладів. Ця практика є початковим етапом засвоєння основ педагогічної професії та спрямована на вивчення психолого-педагогічних та організаційно-методичних засад навчально-виховного процесу. Студенти-практиканти самостійно проводять окремі види занять з учнями, знайомляться з роботою вчителя зі спеціальності, беруть участь у навчально-виховній та методичній роботі вчителів.

Головним критерієм оцінки результатів педагогічної практики є рівень викладацької компетентності: фахово значущі знання, уміння та цінності майбутніх викладачів та вчителів (зацікавленість у педагогічній професії, активність, творче та відповідальне ставлення до роботи вчителя тощо)

Мета практики – здобуття студентами вчительської педагогічної компетентності: опанування сучасними методами, формами та знаряддями праці в галузі майбутнього фаху, формування професійних умінь і навичок для ухвалення самостійних рішень під час викладацької діяльності в реальних умовах педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Реалізація мети здійснюється шляхом виконання таких завдань:

1. застосування теоретичних знань у реальному педагогічному процесі, використання їх для розв'язування конкретних навчальних і виховних завдань, формування психологічної готовності до роботи в школі;
2. формування у майбутніх учителів педагогічних навичок, потреби в безперервній педагогічній самоосвіті;
3. оволодіння сучасними методами й формами педагогічної діяльності, інноваційними технологіями навчання;
4. прищеплення творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

За підсумками педагогічної практики здобувач повинен уміти:

1. застосовувати різні методи й прийоми ведення навчально-виховної роботи;
2. складати план-конспект уроку;
3. обладнати шкільний кабінет;
4. вести методичні дослідження;
5. працювати з науково-методичною літературою.

Розміщення на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6118>

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Повноцінне засвоєння дисципліни базується на міждисциплінарних зв'язках з раніше вивченими дисциплінами: ОК 10 Вступ до спеціальності; ОК 11 Педагогіка; ОК 33 Шкільний курс суспільних дисциплін: теорія і методика навчання; ОК 41 Навчальна ознайомча педагогічна практика та ін.

Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни використовуються студентами при проходженні педагогічної практики та при організації виховної роботи в класі та в школі.

Компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільних предметів у навчальних закладах середньої освіти.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як громадянина України.

ЗК 12. Знання про розвиток сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції.

ЗК 17. Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.

ЗК 18. Знання та здатність вирішувати складні питання в організації власної справи в межах законодавства України та європейських країн.

ФК 1. Опанування базових методів загальної педагогіки у професійній діяльності.

ФК 2. Оволодіння основами психологічної науки для організації педагогічної діяльності.

ФК 4. Оволодіння знаннями сучасних досліджень в галузі історії.

ФК 11. Здатність до організації навчального процесу відповідно до обов'язкових вимог охорони праці.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 4. Поєднувати та застосовувати вміння з педагогіки і психології у професійній діяльності.

ПРН 6. Уміти використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності.

ПРН 10. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та вміти імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 14. Вміти на практиці застосовувати основи майстерності вчителя в професійному та педагогічному спілкуванні.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

ПРН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва

ПРН 18. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Виробничо-педагогічна практика

Загальна кількість годин – 180

(в т.ч. практичні заняття – 30, самостійна робота – 150)

Етап 1. Підготовчий (8 год) К-сть годин: **8 год.**

Настановча конференція, 2 год., в НУВГП; 4 год. в ЗЗСО.

Ознайомлення з інструктажем з техніки безпеки, заповнення 4 год.

календарного плану, 2 год. 4 год.

(ПРН 1, ПРН 6, ПРН 12) 4 год.

Етап 2. Реалізація основних функцій вчителя і класного керівника в умовах конкретного навчального закладу (150 год.). 4 год.
4 год.
4 год.
4 год.
4 год.
4 год.

1. Ознайомлення (пасивна практика, 1 тиждень): 4 год.

- з системою навчально-виховної, позакласної та 4 год.

позашкільної роботи школи 4 год.

в цілому, з порядком ведення 4 год.

шкільної документації (з	4 год.
бесіди директора школи чи	
заступників директора з	4 год.
навчальної і виховної	4 год.
роботи);	4 год.
- із специфікою методики	
роботи вчителів та класного	4 год.
керівника певного класу (5-	4 год.
10 кл.);	
- із специфікою позакласної	4 год.
роботи вчителя-історика;	4 год.
- зі змістом роботи	4 год.
методичних об'єднань	4 год.
вчителів за спеціальністю та	4 год.
класних керівників;	
(ПРН 4, ПРН 12, ПРН 14)	4 год.
2. Вивчити:	4 год.
- зміст календарних і	4 год.
тематичних планів уроків	
вчителя, плану його	
позакласної роботи;	4 год.
- план організаційної і	4 год.
виховної роботи класного	4 год.
керівника; анатомо-	
фізіологічні, психологічні й	4 год.
індивідуальні особливості	4 год.
класного колективу, вивчення	4 год.
вікових та індивідуальних	4 год.
особливостей учнів, їхніх	
нахилів та інтересів, рис	4 год.
характеру, взаємовідносин у	
класі в ході навчально -	4 год.
виховного процесу; шляхом	
вивчення документації, бесід	4 год.
з учнями , спостереження;	4 год.
зокрема педагогічно	
занедбаних учнів і тих, хто	
має високий рівень знань,	
умінь і навичок ;	4 год.
- передовим педагогічним	
досвідом роботи вчителів.	
(ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17)	
3. Активна фаза практики :	150 год.
- планування навчально -	22 год.
виховного процесу та	
проведення уроків з історії і	
суспільних предметів;	
- відвідування та наступний	180 год.
аналіз уроків і позакласних	
заходів з історії і суспільних	
предметів;	
- підготовка й проведення не	
менше 10 уроків історії і	

суспільних предметів в 5-10 класах у присутності вчителя;

- підготовка і проведення 2-3 залікових уроків різних типів (на залікових заняттях мають бути присутні керівник практики від кафедри, від бази практики, студенти - практиканти).

Після закінчення заняття проводиться обговорення, в якому приймають участь всі присутні. В ході обговорення висловлюються зауваження теоретичного (стосовно змісту) та методичного (якість подачі матеріалу, управління аудиторією, активність студентів, використання технічних засобів навчання тощо) плану.

Студенти - практиканти фіксують свої зауваження у письмовій формі у вигляді рецензії, керівник практики від базового навчального закладу надає характеристику з рекомендованою оцінкою);

- підготовка дидактичного матеріалу до залікових уроків;

- відвідування й аналіз 5 уроків студентів-практикантів;

- перевіряти зошити, контрольні і самостійні роботи;

- проведення психолого-педагогічних спостережень;

- проведення індивідуальних бесід з учнями;

- ведення класного журналу, оформлення іншої документації, перевірка щоденників тощо; можлива участь у роботі методичних об'єднань учителів історії, семінарах, засіданнях педагогічної ради школи, в

підсумкових конференціях з педпрактики.

Зміст позакласної роботи:

- вивчення системи роботи вчителя, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до предметів, що вивчаються; опанування знаннями та вміннями з питань підготовки та проведення позакласної роботи з історії і суспільних предметів: тижнів історії, правознавства, вечорів (ранків), бесід, конференцій, диспутів, екскурсій; випуск стіннівок тощо.

Виконання індивідуальних завдань з метою надбання студентами умінь та навичок самостійного розв'язування відповідних завдань.

(ПРН 6, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 14)

Самостійна робота
Етап 3. Підсумковий (22 год.)

Оформлення підсумкової документації, 20 год

Захист індивідуального завдання 2 год.

(ПРН 1, ПРН 4 , ПРН 6, ПРН 18)

Всього:

Форми та методи навчання

Під час проведення практики застосовуються такі форми занять: метод спостереження; словесний метод (співбесіда) з учнями; наочний (метод ілюстрацій і демонстрацій); методи роботи з педагогічними джерелами та навчальною літературою (конспектування, складання описів); Технології викладання: мультимедійні презентації, аналіз проблемних питань, аналіз конкретних ситуацій (case study)

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для походження практики рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок та критерії оцінювання програмних результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів з навчальної педагогічної практики, є:

- виконання всіх видів практичної роботи, що передбачені силабусом навчальної педагогічної практики;
- глибина і характер знань і навичок за змістом навчальної педагогічної практики, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах;
- вміння аналізувати педагогічні процеси та явища, з якими знайомляться здобувачі протягом навчальної виробничо-педагогічної практики;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач в ЗОШ;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Для досягнення поставлених результатів навчання здобувачам вищої освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати завдання виробничої педагогічної практики.

Розподіл балів

Вид заняття	Бали
Структура розподілу балів у ході виробничої педагогічної практики:	10 б.
1) Заповнення календарного плану – 10 балів;	20 б.
2) Оцінка володіння методикою викладання- 20 балів.	20 б.
3) Оцінка методичної роботи - 10 балів	10 б.
4) Оцінка проведених виховних заходів - 10 балів	70 балів
5) Оцінка психолого-педагогічної характеристики учня або колективу учнів – 10 балів	30 б. 100 балів

Загальна кількість –
Підсумковий контроль – захист практики:
1) практичний тур – усний захист звіту по педагогічній практиці, відповіді на запитання – 15 балів;
2) теоретичний тур – оформлення щоденника і звіту – 15 балів.

Загальна кількість –
Сумарна кількість –

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитнотрансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;

- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ № 310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;

- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;

- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кацова Л.Г. Формування професійного інтересу у майбутніх учителів у процесі педагогічної практики: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 Херсон, 2004. 196 с.
2. Пехота О. М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя : монографія. Миколаїв : Вид-во "Іліон", 2005. 272 с.
3. Яковенко Г.Г. Методика навчання історії: навчально-методичний посібник. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2017. 324 с.
4. Вишневський О. Людиноцентризм як педагогічна проблема на тлі сучасних цивілізаційних процесів. думка. 2008. №4. С.3-13.
5. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Х.: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
6. Мокрогуз О.П. Інноваційні технології на уроках історії. Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада +», 2007. 111 с.

Допоміжна

1. Десятов Д.Л. Методика використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні історії. Х.: Вид. група «Основа», 2011. 111 с.
2. Терно С.О. Методика розвитку критичного мислення школярів у процесі навчання історії. Х. Вид, група «Основа», 2012. 93 с.
3. Олексюк О. Є. Вплив педагогічної практики на активізацію пізнавальної діяльності студентів // Наукові праці. Педагогічні науки [Текст] : науково-методичний журнал. Миколаїв: Видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2005. т.42 N 29 . С.39-43
4. Шулдик Г. О. Педагогічна практика : навч. посіб. для студ. пед. вузів / Г. О. Шулдик, В. І. Шулдик. К. Науковий світ, 2000. 143 с.
5. Горопаха Н. М. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи: навч. посіб./ Н. М.Горопаха, Т. І.Поніманська. К. Слово, 2009. 280 с

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75)/ [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може долучитися до виконання науково-дослідних досліджень, які визначаються програмними компонентами освітньої програми або фаховим спрямуванням випускової кафедри, зокрема, у конференціях, олімпіадах та інших заходах, висвітлювати наукові результати в курсових проектах (роботах), публікаціях, зокрема у «Студентському віснику НУВГП». За виконання наукових досліджень студент протягом семестру може отримати до 10 балів.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних (м'яких) навичок

Навички цифрової грамотності, критичне мислення, уміння розв'язувати проблеми, здатність до саморозвитку, цікавість до знань, бажання і мотивації їх отримувати, командна робота.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, за яким і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно з правилами ННЦНО <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentrnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП (<https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>) За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП – <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/vyo/dokumenty>.

Вимоги до відвідування

Заняття виробничої педагогічної практики проводяться у режимі офлайн або онлайн за допомогою Google Meet. Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Консультації проводяться у режимі онлайн за допомогою Google Meet або Viber у домовлений час зі студентами. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях. У випадку пропуску заняття (лікарняні, мобільність тощо). відпрацювати можна самостійно і під час консультацій, надавши викладачу звіт практичного заняття після самостійного вивчення пропущеного заняття за матеріалами на платформі MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6118>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні

Лектори, д.п.н., професор

Ю.П. Олексін

К.п.н. доцент

Т. Є.

Шевчук

Автор
Доцент

Тамара ШЕВЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №604
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00